

Amoco væl áleiðis við kanningunum:

Tað sær gott út

-Føroyingar hava dugað væl at vekja áhugan hjá oljuíðnaðinum fyri føroyska landgrunninum. Tað er helst eindømi í allari verðini, at so nógvar seismiskar kanningar eru gjørdar av einum nýggjum øki, so tíðliga í útviklinginum heldur George Chisholm

JAN MÜLLER

Flleiri av oljufeløgum, sum hava gjørt av at brúka tíð og orku til at vera við í leitingini eftir olju og gassi á føroyska landgrunninum eru komin rættiliga væl áleiðis í sínum arbeiði. Eitt av hesum feløgum er tað stóra amerikanska oljufelagið AMOCO.

Felagið telist millum tey stóru oljufeløgini í heiminum og kann samanberast við feløg sum Mobil og Texaco, ið eisini eru við á føroyska økinum.

Amoco var við í Lopransboringini í fjør heyst men hevur annars hildið rættiliga lágan profil, tá talan er um at stíga fram alment.

George Chisholm er kanningarstjóri hjá Amoco og hevur hann júst verið í Føroyum saman við tveimum av sínum starvsfeløgum, Robert Clark, sum hevur ábyrgd móttvegis fjølmíðlunum og myndugleikunum og Torunn Bukholm, sum starvast hjá Amoco Norway, har hon er serkøn innan skatta-, figgjar- og lógarspurningar.

Tey trý hava ikki nýskt at gera nóg hvástak burtur úr vitjanini, sum meira er at meta sum ein arbeiðsvitjan.

-Hetta verður bert ein stuttur steður. Vit eru komin higar fyrri at læra og kunna okkum við víður-skiftini og hava í hesum sambandi tosað við nøkur fólk frá Oljuráðleggingarnevndini, Føroya Oljuíðnað oo. sigur George Chisholm, sum vísir á, at tey hava tosað um lógarmál, figgjarspurningar, trygging og so eisini um støðuna á føroyska arbeiðsmarknaðinum.

Saman við føroyingum
Hann vísir á, at Amoco ynskir at brúka føroyska arbeiðsmegi í eini komandi oljuvinnu, men at felagið ynskir at tilrættaleggja framtíðar gongdina í tóttum samstarvi við føroyingar. Av tí at samfelagið er so lítið vil Amoco bert taka stig, sum føroyingar halda tærni samfelagsgongdini annars. Og fyrri Amoco er

talán um langtíðarplanleggning. Tað er slíkari, sum henda ferðin er ætlað at skapa eitt sunt og trygt grundarlag undir.

Í hesum sambandi verður eisini hugt at møguleikanum at lata upp skrivstovu í Føroyum. Hetta kann longu koma uppá tal næsta ár, men tað veldst so sjálvandi um víðgerðina av oljulógávinum og hvussu áhuga-verð undirgrundin er til ta tíð.

George Chisholm sigur, at eitt felag sum Amoco sjálvandi eisini hyggur at øðrum økjum í verðini og metir um, hvar tað er skilabest at gera fløgur. Hjá Amoco er teir annars sera ernir av kanningarúrlitunum seinastu árin. Í fjør var Amoco tað oljufelagið í heiminum, sum fekk mest burtur úr síni leiting, og fyrríð lá felagið sum nr. 2. Tað er hesa styrki, sum felagið nú ætlar at brúka í Føroyum eisini.

Í lótni standa Føroyar rættiliga frammaliga á skránni hjá felagnum. Bert kanningararbeiðið krevur í lótni 30 fólk, og helst verður neyðugt at víka hetta tal so hvørt tað nærkast eini lisenrundu.

Føroyar trygt stað

Hann sigur, at Amoco vigar fyrimunir og vansar upp móti hvørtjum øðrum, tá avgerast skal, hvar fløgur í leiting skulu gerast.

-Vit hyggja eftir lógarkarminum, tí teknisku risikoini og sjálvandi eisini tí politisku risikoini. Vit halda Føroyar vera eitt politiskt stabilt øki sammett við nógvum onnur lond.

Hvat víðvikur teimum turbulentu víðurskiftunum millum Danmark og Føroyar, so metir kanningarstjórin hjá Amoco hesi ikki so álvarsli. -Tað er sjálvandi ein óvissa knýtt at hesum, men munur er á tí og so møguleikanum fyri terrorismu, tjóðartøku og bráðligum lógarbroytingum, sum tú ikki hevði hóming av framanundan. Slík víðurskifti rokna vit ikki við at mæta í Føroyum sigur hann. Hóast ein hevur

hoyrt lítið til Amoco í sambandi við føroyaøkið, so verður tað arbeiðt sera miðvíst á teimum ymsu deildunum hjá Amoco í bæði London, Tulsa og Houston.

Tey hava útvegað sær tað mesta av tóka seismiska tilfarinum og hava víðgjørt hetta. -Vit eru um at vera liðug við fyrstu fasu, og eg má víðganga, at tað sær gott út. Men nakrar kanningar her serstakliga servíðgerð av data eru eftir at gera.

George Chisholm sigur, at hóast teir eru rættiliga bjartskygdur, so eru fleiri ívamála at loysa. -Vit siggja, at lótni, sum eru á bretska síðu halda fram inn á føroya øki, men her skapar tjúkk basalítið trupulleikar, sum ídnaðurin tó arbeiðir við at loysa.

Uppá fyrispurning um Amoco er komið so mikið langt við kanningunum, at teir eru tilreiðar at søkja um lisens í føroyskum øki sigur George Chisholm, at ein spurningur, sum er av týðandi at svara, er um tað verður nóg lønandi at bora gjevum basaltíð. Teir fara at arbeiða meira við hesum, áðrenn avgerð verður tikið um at søkja um loyvi at bora eftir olju leggur hann aftrat.

Føroyingar telvað væl

Annars heldur George Chisholm, at føroyingar hava dugað væl at skapa áhuga fyrri føroyska landgrunninum. Tað hevur eydnast føroyskum myndugleikum at gera økið tilgongiligt á ein sera effektivan hátt og at fáa seismisk feløgini fyrri egna rokning at skjóta seismikk og her ikki minst 3D, sum er sera kostnaðarmikið.

-Eg havi verið við í oljuleiting nógva staðni í heiminum og má siga, at tað, sum hendir í Føroyum, er eindømi. Hetta gagnar sjálvandi oljufeløgum, tí tey harvið hava minni útreiðslur í byrjanini og kunnu tí brúka meira orku uppá aðrar uppfylgjandi kanningar. Men føroyingar hava so sanniliga eisini gagn av hesum. At feløg

sum PGS og Digicon longu hava gjørt 3D kanningar við Føroyar økir sjálvandi eisini um áhugan hjá oljufeløgum. Og tá fleiri feløg vilja keypa data og víðgera tað longu fyrri harvið at skilja økið beti og skjótari, so gagnar hetta føroyingum, harvið kenna og skilja sína undirgrund nóg skjótari og betri enn onnur lond, har oljuleiting tekur seg upp.

George Chisholm vísir á, at við hesum útviklingi fáa føroyingar eisini fleiri meiningar og metingar um undirgrundina. Úrslitið kann verða, at ein fær eina nógva greiðari og kanska eisini fjølbroyttari mynd av undirgrundini, enn um lítið varð kannað á verandi støði.

Hvat víðvikur tí stóra áhuganum frá oljufeløgum um fyrri økinum so heldur George Chisholm, at vit mugu rokna við, at onkur feløg taka seg aftur, tá avgerð skal takast um tær stóru fløgurnar. Her er djúpt, nógvar streymir og borútreiðslurnar verða stórar. Tað fer helst at fáa okkurt felag at umhuga støðuna og heldur gera fløgur aðra staðni. Kortini fara at verða so mikið nógva feløg eftir, at her verður ein kapping - men alt hetta er tengt at lótni og teimum treytum, sum verða settar í sambandi við 1. útbjóðingarmfar. Hetta verður so samanbórið við onnur øki í heiminum.

Hvat annars víðvikur boring við Føroyar so heldur Amoco-stjórin, at tað neyvan er sannlíkt, at tað verður borað fyrr enn í 99 ella ár 2000. Hann roknar við, at tað kanska verða gjørd eini 2-3 góð fund áðrenn ár 2003.

Vilja byta operatørleikut

Nú fleiri av oljufeløgum hava skipað seg í oljusamtøk spurdu vit George Chisholm, um ikki Amoco ætlar sær at arbeiða saman við øðrum feløgum!

-Vit halda okkum hava tað mesta av ekspertisuni, sum brúk er fyrri í lótni. Vit vilja tó vera liðiligr og fara at taka ta tíð, sum er neyðug

fyrri at finna partnerar. Vit ætla at vera operatørur, men tað veldst sjálvandi eisini um, hvørjir hinir samstarvsfeløgini eru. Vit eru møguliga eisini hugaðir fyrri at byta leiklutin sum operatørur við onnur stór feløg.

Teir eru í lótni í samráðingum við fleiri onnur feløg um samarbeiði.

Uppá fyrispurning um eitt oljufelag einamalt kann megna hesa uppgávu sigur hann, at tað sjálvandi ber til. Teir vilja í hvussu er hava onkran at byta risikoina við og tað er eisini gott við fleiri ymskum feløgum í einum bóli.

George Chisholm sigur annars, at teir taka uppgávuna í Føroyum sera álvarsli. -Vit vilja gera alt fyrri at fáa eitt gott úrslit sigur hann og vísir á, at tað er umráðandi at kunna brúka bæði royndirnar og vitanina frá bretska øki og Hvíta økinum fyrri at skilja føroyska landgrunnin betur.

Jarðfrøðin tann sama

Kanningararnar vísa annars, at lótni, sum eru bretska megin markíð, tvs. har fundini Foinaven og Schiehallion eru gjørd, halda fram vestur eftir inn á Hvíta økið fyrri so at hvørva undir basaltinum á føroyskum øki.

Endamálið er at kunna skilja alt hetta stóra økið og jil tess er neyðugt við nógvum kanningararbeiði føroyskum megin Hvíta økið.

George Chisholm vátar, at tey økini, sum eru mest áhugaverð í lótni, eru tey, ið liggja sunnan og eystan fyrri Føroyar, nærhendis umstríddu økinum.

Kann ganga báðar vegir

Vit spurdu hann, um vónirnar til at gera fleiri og størri fund við Føroyar eru størri enn tey, sum eru gjørd vestan fyrri Hetland.

-Tað er enn so nógva óvissa knýtt at føroyska økinum, at tað er ringt at svara tí. Men tað kann vera. Hinegin kann tað eisini vera júst øvugt, at møguleikin fyrri olju og gassi tess nærri

tú nærkast Føroyum er minni.

Brúk er fyrri góðum reservoium - goymslum - og so góðum sandsteinum. Tann sandsteinurin, sum finst í Foinaven og Schiehallion fundunum er genereraður av eldri sandsteinum av Hetlandsleiðunum og verður hann helst tynri sohvørt ein nærkast Føroyum. Møguleiki er fyrri, at eingin sandsteinur er spottin av føroyska økinum, tí har hevur bara verið basalt omaná basalt. Men sum sagt er alt hetta so óvíst.

George Chisholm er eins og øll onnur oljufeløg ikki serliga fegin um, at eingin loysn er funnin á marknaðartrætuni millum Føroyar og Bretland. Hann heldur, at Hvíta økið er alt ov áhugavert til at liggja niðurbund.

At enda spurdu vit hann, hvussu Amoco fer at fyrrihalda sær fyrri Greenpeace, sum ætlar at forða oljufeløgum um at leita eftir olju á Atlantsmótinum!

-Vit halda okkum til tey krøv, sum bretska stjórnin setir, og oftani fara vit enn longur. Trupulleikin við Greenpeace er tann, at meðan vit royna at brúka upplýsingar og vitan góðsáðiliga, so føli eg tað so, at Greenpeace onkuntíð bert tekur ávísar upplýsingar burtur úr eini heild og brúkar teir út frá egnum áhugamálum.

Hann vísir við hesum m.a. til tíðindini frá Greenpeace herfyri, at tað varð gjørt ein sera avdúkandi uppdaginn millum Føroyar og Hetland. Eitt korralliv varð funnið, sum eingin visti um áður. Hetta sokallaða korralliv, sum als ikki er nakað riv men ymsk øki við korrallum, varð fyrstu ferð uppdagð í 1856.

-Tað kann so vera, at hetta er nýtt fyrri Greenpeace, men tað er tað ikki fyrri okkum sigur George Chisholm, sum vísir á, at tað skjótt kemur ein grein í New Scientist, sum víðger júst henda spurningin.

George Chisholm, kanningarstjóri hjá Amoco her saman við Robert Clark, kanningarstjóra umborð á ferjuni um Vestmannasund. Mynd Jonhard.